

alt Fald ikke kommet ind i Administrationen, der formaar at tage Reb i Sejlene her. Saa længe vi faa saadanne Opgivelser som dem, vi hørte i Forgaars om, at det at ændre lidt paa et Par Værelser skal koste over 1,000 Kr., og naar Staten skal opsætte Spiltoy, skulle de koste 30 Kr. Stykket, staar det for mig saaledes, at vi ere inde paa en Byggekonto, der er alt for dyr.

Ved at høre disse Tal kom jeg til at mindes en Reparation for nogle Aar siden paa en Station. Det gjaldt kun om at sætte Bund i en gammel Vask, men det maa ikke have været noget let Arbejde, thi foruden hvad Staten maatte betale, om ikke i Billetter saa i Frikort, til foretagne Rejser, havde Staten en Udgift, der løb op til 27 Kr. Ærede Medlemmer forbavses over dette Tal, jeg vilde ogsaa have lavet 3 helt ny Vaske for denne Pris. Og hvis det saa endda var et enestaaende Tilfælde, men det gentager sig atter og atter. De ny Bygninger, der opføres under flere Ministerier, og særlig under det nu behandlede Ministerium, Trafikministeriet, vise ogsaa i forbausende Grad, hvor ringe Begreb de Mennesker, der forestaa saadanne Arbejder, have baade om, hvordan Bygningerne skulle indrettes, og hvad de skulle koste. Jeg saa saaledes i Julen en Funktionærbolig, der ganske vist er opført for nogle Aar siden, men man er endnu ikke ret meget kommen bort fra den Bygningsmetode. Og skal jeg sige, hvad Indtryk jeg fik af den Mand, der har forestaaet dette Arbejde, saa hører han efter min Mening snarere hjemme paa en Sindsygeanstalt end i en Bygningskomite. Mere taabelig Indretning med Hensyn til Bekostning har jeg aldrig i mine Dage set, og jeg staar dog ikke helt fremmed for, hvordan det gaar til med at indrette en Bygning, og hvad den skal koste.

Det staar derfor for mig, at der her er en Opgave, som hverken Finansudvalget eller vort dygtige Ministerium endnu har løst, men som bør og skal løses, og da der i Betænkningen staar, at der har været ført Samraad om Opførelsen af Opholds- og Spiserum for Arbejderne ved Statsbanernes Maskinværksteder, har jeg her villet rette en Henvendelse til Finansudvalget og Ministeren, for at vi, naar disse Bygninger en Gang blive færdige — hvor mange eller hvor store de skulle være, oplyses ikke — da maa faa at se, at der er gjort gode og glædelige Fremskridt i saa Henseende. Jeg har en vis Frygt for, at der, hvis der ikke tages Reb

i Sejlene i Tide, naar Rigsdagen en Gang bliver sendt ud at se paa disse Bygninger, vil være to Ting, der forundre os: at der er Mennesker, der ere i Besiddelse af Evne til at faa saa mange Penge begravede, og at der er Mennesker, der besidde Evne til at gøre Indretningen saa taabelig, og begge Dele skulde jo gerne undgaas. Naar vi have et Finansudvalg og en Regering, der staa i fuld Overensstemmelse med Folket, kende alle folkelige Krav, og som se, hvorledes Bygemaaden er omkring i Landet, maatte der kunne tages saadanne Foranstaltninger, at Statens Bygninger med Hensyn til Indretning og Bekostning svarede nogenlunde til Forholdene andre Steder. Der bliver sagt, at Staten er nødt til at bygge dyrt. Jeg kan ikke indrømme, at der er nogen fuld Sandhed deri, for selv om Staten skal bygge noget dyrere end private, behøver det dog ikke at være saa forskrækkelig meget dyrere.

Vi leve jo i en Tid, hvor private Folk ogsaa tidt maa betale hver eneste Øre af, hvad Bygningen koster at opføre. Saaledes er derovre hos os to Statshusmænd, der have bygget i det sidste Aar, og de have betalt for hvert eneste Spadestik, hvert eneste Læs Sand eller Sten, eller hvad det var, de have ikke faaet en eneste Smule gratis, hver en Smule er gaaet paa Skillingen. Dersom deres Huse skulde have kostet noget lignende som Statens Bygninger, maatte Folkene hellere være vandrede paa Fattigaarden end tiltræde disse Huse. Der kan bygges baade solidt og nogenlunde billigt, selv om alt skal betales. Staten har faaet for Skik at bygge af saa overordentlige Dimensioner, navnlig hvad Tømmerværk angaar. Man ser jo i dens Bygninger Tømmer af Dimensioner, saa man skulde tro, vi vare komne tilbage til de gamle historiske Tider, da man opførte Herregaardsbygninger med Tømmer, der kunde holde i mange Aarhundreder. Staten maatte kunne bygge af samme Dimensioner som andre Mennesker; thi hvis Staten tror, det bliver bedre, tror den virkelig fejl. Jeg bilder mig ind at have en lille Smule Kendskab, navnlig til Tømmer, og jeg har gjort den Opdagelse, at hvad Dimensionerne angaar, svarer det godt nok til Konditionerne, men hvad Kvaliteten angaar, staar det uhyre meget tilbage. Jeg har gjort den Opdagelse, at de forskellige Handelsmænd ere gruelig glade for, at Staten har Brug for kolossalt og svært Tømmer; de faa derved Anledning til at af-